

Vidět a být viděn - osvětlení vozidel

Celodenní svícení umožňuje mimo jiné lepší vnímání ostatních vozidel proti nízko stojícímu slunci, rychlejší a lepší rozpoznatelnost při střídání světla a stínu, přesnější odhad vzdálenosti a rychlosti jedoucích vozidel.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, byl s účinností od 1. července 2006 novelizován zákonem č. 411/2005 Sb. Tato novela změnila i ustanovení o osvětlení vozidel (předchozí úprava vyžadovala povinnost celodenního osvětlení vozidla pouze v období **mimo** letního času).

§ 32

Osvětlení vozidel

(1) Motorové vozidlo musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla nebo světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu.²⁾ Tramvaj musí mít rozsvícena potkávací světla nebo světla pro denní svícení.

(2) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu.²⁾

(3) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.

Úprava podle odstavce 1 až 3 tak vylučuje užívání dálkových světel za nesnížené viditelnosti, s výjimkou dávání světelných výstražných znamení podle § 31. Řidič vpředu jedoucího vozidla může být oslněn především odrazem dálkových světel ve zpětném zrcátku. Jiným účastníkem provozu na pozemních komunikacích, který by mohl být oslněn, je i chodec jdoucí v protisměru po okraji pozemní komunikace.

Při jízdě s rozsvícenými potkávacími světly musí mít řidič na zřeteli i jiná ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích, např. § 18 odst. 1, podle něhož je povinen přizpůsobit rychlost jízdy okolnostem, které je možno předvídat, a smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na takovou vzdálenost, na kterou má rozhled.

Při zastavení vozidla před železničním přejezdem užije řidič jen obrysová světla především tehdy, pokud by v důsledku sklonu vozovky oslnil řidiče v protisměru (BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A.: Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha 2011, s. 60).

(4) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.

Užití zadních světel do mlhy na vozidle, které jimi je vybaveno, je na rozdíl od dřívější právní úpravy při jízdě za mlhy, sněžení a hustého deště povinné. Přitom se nezohledňuje, nakolik je viditelnost snížena, případně jaká je skutečná dohledná vzdálenost. Není zohledněno ani to, že užití zadních světel do mlhy může být v některých případech nevhodné, když by mohlo dojít k oslnění ostatních účastníků provozu. Rovněž se nestanovuje zvláštní omezení nejvyšší dovolené rychlosti při jízdě s užitím světel do mlhy, jako to plyne například z německé právní úpravy. Je proto nutné vyjít z obecné právní úpravy, kde je v této souvislosti zvlášť významné ustanovení § 18 odst. 1.

Přední světla do mlhy lze užít pouze v případech, kdy je řidič povinen užít zadní světla do mlhy. Platí tedy, že svítit předními světly do mlhy je možné pouze v případě, že jsou současně užita také zadní světla do mlhy. Užití předních světel do mlhy však není povinné (Tamtéž, s. 60).

(5) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

§ 33

(1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem,²⁾ musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec musí mít rozsvícena alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysová nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím světlem viditelným zředu i zezadu. To neplatí na parkovišti.

Světla pro denní svícení

Převzato z <http://www.policie.cz/clanek/svetla-pro-denni-sviceni.aspx>

Stovky řidičů riskují v souvislosti se světly pro denní svícení pokutu! Ujistěte se, že to není i váš případ!

Každý den v Praze provedou policisté stovky silničních kontrol. Stále častěji se při těchto kontrolách setkávají s řidiči, kteří mají na svých vozidlech umístěna a rozsvícena světla pro denní svícení. Téměř polovina řidičů odjíždí od takové kontroly s pokutou. Mezi nejčastější důvody udělení pokuty patří použití nehomologovaných světel pro denní svícení, dále nesprávné umístění těchto světel na vozidle a také svícení těmito světly při snížené viditelnosti. Část řidičů má také na vozidle umístěna diodová poziční světla v domnění, že jsou to světla pro denní svícení.

Světla pro denní svícení jsou charakteristická silně rozptýleným světelným tokem, který netvoří kužel jako u klasických světlometů. Takto rozptýlené světlo neoslňuje protijedoucí řidiče ani neosvětluje vozovku, ale splňuje zásadní podmínku bezpečného provozu „**být viděn**“. V současné době jsou tato světla součástí základní výbavy pouze u vozidel vyšší třídy. Vzhledem k rozšíření a zlevnění LED technologie si je však na svá vozidla nechává namontovat stále více motoristů.

Provedení a umístění světel pro denní svícení je dáno homologačním předpisem EHK/OSN č. 48, který předepisuje vyhláška č. 341/2002 Sb. a jejich používání se řídí zákonem č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích pozměněným zákonem č. 411/2005 Sb. Samotná světla jsou homologována dle předpisu EHK/OSN č. 87.

Homologovaná LED světla pro denní svícení jsou osazena speciálními LED čipy s vysokým výkonem cca 1W/čip a mají pětinasobnou svítivost oproti běžným LED světlům. Dokladem opravňujícím k používání světel k dennímu svícení je značka RL vyliisovaná na krycím skle světla nad homologační značkou. Pokud na světlech tato značka není, jedná se o podstatně levnější poziční světla. To jsou světelné sety osazené běžnými diodami, které se umísťují nejčastěji na autobusy a kamiony k zdůraznění rozměru vozidla.

Základní pravidla pro dodatečnou montáž světel pro denní svícení:

- na jedno vozidlo se montují dva kusy světel, svítících světlem ve spektru bílé barvy
- svítilny se umísťují ve vodorovné rovině ve výšce od 250 mm do 1500 mm na přední část vozidla
- vzdálenost svítílen od bočního obrysu je max. 400 mm a vzájemně mezi světly min. 600 mm (u vozidel s šířkou menší než 1300 mm je povolena vzájemná vzdálenost 400 mm)
- světla se rozsvěcejí automaticky po zapnutí zapalování (nastartování motoru) a zhasnou po jeho vypnutí, nebo při rozsvícení obrysových světel
- dodatečná montáž světel pro denní není přestavbou vozidla ani změnou technických údajů, proto jejich umístění na vozidlo nepodléhá žádnému schvalování ani zápisu do TP.

Pokud je vozidlo, které nespĺňuje shora uvedené podmínky kontrolováno **policisty**, hrozí uživateli vozidla **pokuta**. Pokud jsou uvedené nedostatky zjištěny při technické prohlídce na **stanici technické kontroly**, je takovému vozidlu **omezena způsobilost k provozu na pozemních komunikacích** a provozovatel vozidla má 30 denní lhůtu na odstranění závad, v této lhůtě musí opětovně vozidlo přistavit k technické prohlídce.

